

Pääluokka 23

VALTIONEUVOSTON KANSLIA

Selvitysosa: Valtioneuvoston kanslia vastaa toimialaansa kuuluvana pääministerin avustamisesta valtioneuvoston yleisessä johtamisessa sekä hallituksen ja eduskunnan työn yhteensovittamisessa. Valtioneuvoston kanslian tehtäviin kuuluvat Suomen EU-politiikan yhteensovittaminen ja kehittäminen, valtioneuvoston viestintä ja valtionhallinnon viestinnän yhteensovittaminen sekä valtion omistajapolitiikka ja valtioneuvoston kanslian alaisten valtio-omisteisten yhtiöiden omistajaohjaus.

Valtioneuvoston kanslian tehtävänä on johtaa, sovittaa yhteen ja kehittää valtioneuvoston ja sen ministeriöiden yhteistä hallintoa, sisäistä toiminnan ja talouden suunnittelua ja toimintatapoja sekä tuottaa yhteisiä palveluja ja kehittää valtioneuvoston yhteistä toimintakulttuuria. Valtioneuvoston kanslian toimialaan kuuluvat valtioneuvoston yhteinen tilannekuva, varautuminen ja turvallisuus sekä häiriötilanteiden hallinnan yhteensovittaminen.

Lisäksi valtioneuvoston kanslia vastaa valtion sektoritutkimuksen tavoitteiden yhteensovittamisesta, hallituksen tulevaisuustyöstä ja kestävän kehityksen Agenda 2030:n kansallisen toimeenpanon yhteensovittamisesta. Valtioneuvoston kanslia turvaa kaikissa olosuhteissa pääministerin ja hallituksen toimintaedellytykset ja vastaa pitkän aikavälin yhteiskuntapolitiikan ennakoinnista ja suunnittelusta sekä hallituksen strategiatyöstä.

Valtioneuvoston kanslia hoitaa toimialansa mukaiset tehtävät voimassa olevan hallitusohjelman mukaisesti. Valtioneuvoston kanslia seuraa hallitusohjelman toteutumista ja huolehtii osaltaan hallitusohjelmassa mainittujen tavoitteiden toteutumisesta.

Toimintaympäristön kuvaus

Yhteiskunnan ja talouden toimintaympäristö on ollut suuressa murroksessa. Toimintaympäristöä leimaa epävarmuus ja ennakoimattomuus. Suurvaltakilpailun kiristymisen, kansainvälisen sääntöpohjaisen yhteistyön vaikeutumisen, monivuotisen pandemian sekä Venäjän keväällä 2022 Ukrainaan kohdistuneen hyökkäyksen vaikutukset heijastuvat monin tavoin Suomen turvallisuusympäristöön, yhteiskuntaan ja talouteen. Turvallisuus- ja huoltovarmuusnäkökulmat huomioidaan aiempaa selkeämmin kaikilla yhteiskuntapolitiikan osa-alueilla.

Väestön ikääntyminen ja pula työvoimasta heikentävät talouskasvua ja haastavat julkisen talouden tasapainoa. Suomi on jäänyt jälkeen keskeisistä kilpailijamaista sekä koulutustason että TKI-intensiteetin suhteen. Teknologinen kehitys, ml. harppaukset tekoälykehityksessä luovat uusia haasteita ja mahdollisuuksia. Kansainvälinen kilpailu osaavasta työvoimasta on entistä kovempaa.

Ilmastonmuutoksen ja luontokadon riskit ja kustannukset tunnistetaan jatkuvasti paremmin. Vihreä siirtymä edellyttää taloudessa ja yhteiskunnassa kokonaisvaltaista muutosta, jonka vaikutukset voivat kohdistua ihmisryhmiin eri tavoin. Vihreä siirtymä tarjoaa merkittäviä kasvu- ja vientimahdollisuuksia. Vihreän siirtymän investointitarpeet Suomessa ja maailmalla ovat mittakaavaltaan ja nopeudeltaan historiallisia.

Euroopassa turvallisuuspoliittinen tilanne on muutoksessa sodan seurauksena, ja geopolitiikka on tehnyt vahvan paluun. Suomen Nato-jäsenyys vahvistaa Suomen turvallisuutta. Sodan vaikutukset globaaliin talouteen, politiikkaan ja kansainväliseen oikeusjärjestelmään lisäävät epävarmuutta pitkälle

2020-luvulle. Ukrainan tilanne edellyttää EU:lta entistä vahvempaa kriisinkestävyyttä ja kykyä vastata yhtenäisesti monialaisen kriisin synnyttämiin haasteisiin turvallisuuden, talouden ja energiakysymysten osalta. Euroopan unioni pyrkii avoimen strategisen autonomian kehittämällä vähentämään kriittisiä riippuvaisuuksia erityisesti autoritaarisista kauppakumppaneista. Tässä työssä korostuu demokraattisten valtioiden kanssa ylläpidettävien kansainvälisten kumppanuuksien merkitys. Toimintaympäristön muutos heijastuu myös EU:n lainsäädäntötyöhön, jossa korostuvat kestävä talouspolitiikka, kriittisten riippuvuuksien vähentäminen, ilmasto- ja digitaalisaatiotyö sekä oikeusvaltiokehityksen vahvistaminen.

Euroopan unionin talouskysymyksissä keskeisiä ovat talouspolitiikan EU-koordinaation uudistaminen, EU:n monivuotisen rahoituskehityksen välitarkastelu sekä vuosien 2028—2034 rahoituskehityksen valmistelu, josta komission odotetaan antavan esityksensä vuonna 2025. Lisäksi Eurooppa-neuvosto sopii 2024 uudesta EU:n viisivuotisesta strategisesta ohjelmasta. Euroopan parlamentin vaalien jälkeen muodostettava uusi komissio antaa ohjelmansa vuonna 2024.

Kriisit vaikuttavat Euroopan talouteen, Suomen talouden kehitykseen ja yritysten toimintaan. Venäjälle asetettujen talouspakotteiden arvioidaan pysyvän voimassa pitkään. Geopoliittisen epävarmuuden lisäksi yleisellä taloudellisen kehityksen epävarmuudella, inflaatiolla ja korkojen nousulla on vaikutusta omistajaohjaukseen ja valtio-omisteisiin yhtiöihin lisäten toimintaympäristön riskejä ja epävarmuutta.

Valtioneuvoston toimitilas suunnitelman mukaisesti on tarkoitus toteuttaa valtioneuvoston toimitilojen peruskorjaus- ja uudisrakennushankkeet valtioneuvoston linnan korttelissa ja valtioneuvostokorttelissa 2023—2028 aikana. Kyseessä on valtioneuvoston ja sen ministeriöiden yhtenäisyyttä edistävä uudistushanke, joka mahdollistaa uudenlaisen toimintatavan ja -ympäristön vuosikymmeniksi eteenpäin.

Yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet

	2022 toteutuma/arvio	2023 arvio	2024 arvio
Pääministerin avustaminen valtioneuvoston johtamisessa	hyvä	hyvä	hyvä
— Uuden hallituksen toiminnan edellytykset varmistetaan ja hallituksella on käytössään yhteensovitettu tieto ja kootut resurssit päätöksentekoa ja toimeenpanoa varten.			
— Häiriötilanteiden ja poikkeusolojen hallintaan varaudutaan.			
— Valtioneuvoston viestintä on yhtenäistä ja kattavaa. Valtioneuvoston viestintäympäristöä seurataan ja arvioidaan sekä mahdolliseen informaatiovaikuttamiseen reagoidaan.			
Hallitusohjelman toimeenpano	hyvä	hyvä	hyvä
— Hallitusohjelman toimeenpanemiseksi asetetaan tarvittavat ministerivaliokunnat tai -ryhmät ja hallitusohjelman toimeenpanoa seurataan ja arvioidaan.			
— Toteutetaan yhteiskuntapolitiikan keskipitkän aikavälin kestävyysarvio.			
Suomen EU-politiikan johtaminen	hyvä	hyvä	hyvä
— Suomen aktiivinen EU-politiikka vahvistaa kilpailukykyä, kasvua ja työllisyyttä kestäväällä tavalla sekä edistää turvallisuutta ja kriisinkestävyyttä EU:ssa.			

	2022 toteutuma/arvio	2023 arvio	2024 arvio
— Suomi edistää tavoitteitaan muuttuvassa toimintaympäristössä ennakoivasti ja yhteistyöhakuisesti.			
Valtion aktiivinen ja selkeä omistajapolitiikka	hyvä	hyvä	hyvä
— Ennustettavalla ja eteenpäin katsovalla omistajapolitiikalla turvataan valtion strategiset intressit.			
— Valtio tavoittelee yhtiöomaisuutensa hoidossa pitkäjänteistä omistaja-arvon kasvua ja omaisuustuloja.			
— Vastuullinen liiketoiminta on tärkeä osa omistaja-arvon kasvattamista ja valtio odottaa yhtiöiltä yritys vastuun edelläkävijyyttä.			
Valtioneuvoston yhteinen toimintakulttuuri ja kehittämishankkeet	hyvä	hyvä	hyvä
— Valtioneuvostossa on käytössä yhtenäiset ja turvalliset työt ja toiminnan jatkuvuutta tukevat toimintatavat, työvälineet, toimitilaratkaisut sekä jaettu tilannekuva kokonaisuuden johtamisen tueksi.			
— Yhteiset toimintatavat hyödyntävät sähköisiä, tehokkaita ja tietoturvallisia yhteisiä työvälineitä ja palveluja mahdollistaen tuloksellisen toiminnan.			
— Valtioneuvostossa rakennetaan tehostettu valmius vastata kyberturvallisuuden uuhkiin ja muuttuvaan toimintaympäristöön.			

Oikeuskanslerinvirasto

Oikeuskansleri edistää kansainvaltaisuuden ja oikeusvaltioperiaatteen sekä muiden Suomen valtiojärjestyksen ja valtiosäännön perusarvojen ja –periaatteiden toteutumista valvomalla valtioneuvoston ja tasavallan presidentin sekä tuomioistuinten, muiden viranomaisten ja muiden julkista tehtävää hoitavien toiminnan lainmukaisuutta. Hän valvoo myös asianajajien, julkisten oikeusavustajien ja luvan saaneiden oikeudenkäyntiavustajien toimintaa. Oikeuskansleri antaa presidentille, valtioneuvostolle ja ministeriöille tietoja ja lausuntoja oikeudellisista kysymyksistä.

Hän valvoo tehtävänsä hoitaessaan perusoikeuksien ja ihmisoikeuksien toteutumista. Oikeuskanslerin harjoittama ylin laillisuusvalvonta edistää näin perus- ja ihmisoikeuksien sekä oikeusvaltion ja hyvän hallinnon periaatteiden toteutumista, luottamusta ylimpään valtiolliseen päätöksentekoon ja lakiin sekä eduskunnan ja hallituksen päätöksenteon sujuvuutta ja hyvän lainvalmistelutavan noudattamista. Oikeuskanslerinvirasto tukee oikeuskansleria tämän tehtävien hoitamisessa.

Oikeuskanslerinvirasto toimii ilmoittajansuojelun keskitettynä ulkoisena ilmoituskanavana ja huolehtii ilmoittajansuojelujärjestelmän raportoinnista Euroopan komissiolle. Oikeuskanslerinvirasto on valtioneuvoston yhteydessä toimiva itsenäinen virasto, jonka määrärahat ovat valtioneuvoston kanslian pääluokassa omassa luvussaan.

Sukupuolten tasa-arvo

Valtioneuvoston kanslian työssä sukupuolten tasa-arvo näkyy muun muassa Agenda2030 tavoitteiden edistämisessä ja eri ohjelmien kokoonpanoissa sekä tasa-arvonäkökulman huomioimisessa mm. tietoperusteisen päätöksenteon tueksi organisoiduissa tiedepaneeleissa.

Yhdenvertaisuuden ja sukupuolten tasa-arvon edistäminen on Suomelle keskeinen prioriteetti EU-politiikassa. EU toimeenpanee tehokkaasti unionin tasa-arvostrategiaa.

Valtion omistajaohjauksessa täysin valtio-omisteisten yhtiöiden hallitusvalinnoissa otetaan huomioon tasa-arvonäkökohdat siten, että kummankin sukupuolen osuus hallituksen jäsenistä on vähintään 40 % sekä huolehditaan valtioneuvoston asettamien muiden tasa-arvotavoitteiden noudattamisesta.

Valtioneuvoston kanslian omassa toiminnassa ja johtamisessa korostetaan toimintatapoja, jotka tukevat yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa.

Kestävä kehitys

Globaalin kestävän kehityksen toimintaohjelman Agenda2030:n kansallista toimeenpanoa ja hallituksen kestävän kehityksen työtä koordinoidaan ja toteutetaan valtioneuvoston kansliassa pääministerin johdolla. Valtioneuvoston kanslia koordinoi Suomen toimia EU:ssa Agenda2030:n ja kestävän kehityksen edistämiseksi yhteistyössä ulkoministeriön kanssa. Myös Suomen kestävän kehityksen toimikunnan pääsihteeristö toimii valtioneuvoston kansliassa. Toimikunta toteuttaa vuonna 2022 valmistunutta kestävän kehityksen toimikunnan strategiaa 2022—2030: Luonnon kantokyvyn turvaava, hyvinvoiva ja globaalisti vastuullinen Suomi.

Valtioneuvoston kanslia tukee muiden ministeriöiden työtä ja edistää kestävän kehityksen periaatteiden toteuttamista politiikkavalmistelutyössä sekä vastaa Agenda2030:n toimeenpanon seurannasta. Kestävän kehityksen tilaa seurataan Suomessa seuranta- ja arviointijärjestelmällä, jolla vahvistetaan kestävä kehitystä koskevan tutkimustiedon ja poliittisen päätöksenteon välistä kytkeä. Riippumaton kestävyystutkijoista koostuva kestävyyspaneeli toimii valtioneuvoston kanslian yhteydessä ja tukee itsenäisenä elimenä valtioneuvoston työtä.

Hallinnonalan määrärahat vuosina 2022—2024

	v. 2022 tilinpäätös 1000 €	v. 2023 varsinainen talousarvio 1000 €	v. 2024 esitys 1000 €	Muutos 2023—2024	
				1000 €	%
01. Hallinto	184 504	192 232	213 694	21 462	11
01. Valtioneuvoston kanslian toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	145 188	153 189	172 924	19 735	13
02. Ministereiden, heidän valtiosihteeriensä ja erityisavustajiensa palkkaukset (arviomääräraha)	11 988	10 366	15 232	4 866	47
03. Euroopan unionin kansallisten asiantuntijoiden palkkamenot (siirtomääräraha 2 v)	985	980	4 680	3 700	378
(22.) Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminta (siirtomääräraha 3 v)	8 788	7 759	—	-7 759	-100
25. Terveet tilat 2028 (siirtomääräraha 3 v)	1 500	500	500	—	0

	v. 2022 tilinpäätös 1000 €	v. 2023 varsinainen talousarvio 1000 €	v. 2024 esitys 1000 €	Muutos 2023—2024 1000 €	%
26. Saamelaisten totuus- ja sovintoprosessin edistäminen (siirtomääräraha 3 v)	460	—	1 358	1 358	0
(27.) Kuurojen totuus- ja sovintoprosessi (siirtomääräraha 3 v)	—	438	—	-438	-100
29. Arvonlisäveromenot (arviomääräraha)	15 596	19 000	19 000	—	0
10. Omistajaohjaus	441 114	5 700	5 700	—	0
88. Osakehankinnat (siirtomääräraha 3 v)	441 114	5 700	5 700	—	0
20. Poliittisen toiminnan avustaminen	35 635	35 635	34 566	-1 069	-3
50. Puoluetöiminnan tukeminen (kiinteä määräraha)	35 635	35 635	34 566	-1 069	-3
30. Oikeuskanslerinvirasto	3 852	4 365	4 564	199	5
01. Oikeuskanslerinviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	3 852	4 365	4 564	199	5
90. Muut menot	3 677	2 560	2 740	180	7
21. Kunniamerkit (arviomääräraha)	637	700	700	—	0
(58.) Lahjoitus Ahvenanmaan 100-vuotisjuhlavuoden kunniaksi (kiinteä määräraha)	1 300	—	—	—	0
66. Osallistumismaksut ja maksusuudet Euroopan hybridiuhkien torjunnan osaamiskeskukseen (siirtomääräraha 2 v)	1 740	1 860	2 040	180	10
Yhteensä	668 782	240 492	261 264	20 772	9

Henkilötyövuosien
kokonaismäärä

738

745

811¹

¹ Valtioneuvoston kanslian henkilötyövuosiarvio on 642 henkilötyövuotta, oikeuskanslerinviraston 36 henkilötyövuotta sekä enintään 73 valtiosihteerää ja erityisavustajaa ja 60 heidän sihteeräään. Valtioneuvoston jäsenet eivät sisälly henkilötyövuosiin.

01. Hallinto

01. Valtioneuvoston kanslian toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 172 924 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös talousneuvostosta, ruotsinkielenlautakunnasta, arvonimilautakunnasta, lainsäädännön arviointineuvostosta tai muista vastaavista lautakunnista aiheutuviin kuluihin. Määrärahaa saa käyttää enintään 11 milj. euroa valtioneuvoston yhteisiin hankkeisiin.

Valtuus

Valtioneuvoston kanslia oikeutetaan tekemään vuokrasopimus valtioneuvoston korttelit 1 ja 2 -hankkeen tiloista siten, että siitä aiheutuu menoja vuonna 2026 ja sen jälkeen enintään 1 300 000 000 euroa.

Selvitysoasa:

Toiminnallinen tuloksellisuus

Valtioneuvoston kanslian yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet vuodelle 2024 on esitetty valtioneuvoston kanslian päaluokan 23 perusteluissa.

Tutkimus ja kehittämistoiminnan rahoitus

Määrärahaa käytetään arviolta 0,6 milj. euroa tutkimus- ja selvitystoimintaan.

Toiminnan menot ja tulot (1 000 euroa)

	2022 toteutuma	2023 varsinainen talousarvio	2024 esitys
Bruttomenot	149 940	155 189	174 924
Bruttotulot	1 778	2 000	2 000
Nettomenot	148 162	153 189	172 924
Siirtyvät erät			
— siirtynyt edelliseltä vuodelta	14 689		
— siirtynyt seuraavalle vuodelle	11 269		

Määrärahan arvioitu käyttö (1 000 euroa)

Valtioneuvoston johtaminen ja politiikkavalmistelu	13 049
Valtioneuvoston ja sen ministeriöiden yhteiset hallinto- ja palvelutehtävät	140 485
Valtioneuvoston yhteiset hankkeet	11 000
VN toimitilojen kokoaminen ja uudistaminen (Korttelit 1 ja 2-hankkeen valmistelevat työt)	1 545
Leo Mechelin -hanke	200
Suomalaisten vaiheet Venäjällä vuoden 1917 lokakuun vallankumouksen jälkeen - tutkimushanke	400
Valtioneuvoston tilannekuvajärjestelmä (kyber)	1 100
Pilvipalveluiden perustan rakentaminen (Yhdessä-hanke)	1 705
Perustietotekniikan yhtenäistäminen (VNID ja PÄLKÄ) -hanke	3 440
Yhteensä	172 924

Toimintamenojen kohdentuminen (%)

	2022 toteutuma	2023 arvio	2024 tavoite
ICT-menot	29	27	27

	2022 toteutuma	2023 arvio	2024 tavoite
Vuokramenot	26	26	27
Henkilöstömenot	28	27	29
Muut toimitila- ja turvallisuusmenot	9	12	9
Muut tukipalvelut	6	6	6
Johtaminen ja politiikkavalmistelu	2	2	2
Yhteensä	100	100	100

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Arkiston järjestämisen loppuun saattaminen (siirto momentilta 33.01.01)	70
Doreu-järjestelmä	50
Erytysavustajien ja johdon assistenttien määrän kasvu	-77
EU-tuomioistuinasioiden valmistelun siirto UM:stä (siirto momentilta 24.01.01) (HO 2023)	800
Keskitetty komiteoiden tuki	-300
Kyberturvallisuusdirektiivin (NIS2) toimeenpanon valmistelu	200
Käyttätymistieteellisen neuvonannon vakiinnuttaminen	200
Meritullinkatu 8 vuokrankorotus	187
Ministereiden, heidän valtiosuhteidensä ja erityisavustajiensa sihteereiden palkkamenot (siirto momentille 23.01.02) (HO 2023)	-528
Nato-kustannusvaikutukset	2 521
Palkkausten tarkistukset (siirto momentille 23.01.02)	-527
Perustietotekniikan yhtenäistäminen (VNID ja Pälkä) (siirto momentilta 28.70.20)	-350
Säätytalon korjauksen suunnittelu, väistömuutot ja hankinnat	225
TEM arkistojen järjestäminen (siirto momentille 32.01.01)	-158
TUVE-puhelinten käyttökustannusten lisäys	165
UH-tietoturvaratkaisujen yhtenäistäminen valtioneuvostossa	730
Ulkomaanedustustojen tietoliikennekapasiteettien kasvatus	420
Valtioneuvoston tilannekuvajärjestelmä	-900
Valtioneuvoston yhteiset hankkeet (HO 2023)	11 000
Valtion vierastalon peruskorjaus ja vuokrankorotus	-800
Valtorin hinnoittelumuutokset	650
Valtti-palveluiden hinnankorotukset	100
VN konesalin palvelinkapasiteetin elinkaaripäivitys	1 425
VN laajennettujen tietoturvapalveluiden käyttöönotto	200
VN toimenpiteet kyberturvallisuushkiin varautumisessa	-75
VN toimitilojen kokoaminen ja uudistaminen (Korttelit 1 ja 2-hanke) (HO 2023)	2 292
Yhdessä-hanke (siirto momentilta 28.70.20)	-630
YJA-palvelumaksut (siirto momentilta 31.01.01)	36
YJA-ylläpitokustannukset (siirto momenteille 25.01.01, 26.01.01, 32.01.01 ja 33.01.01)	-119
Palkkausten tarkistukset	2 945
Vuokrankorotuksen kompensatio	-17
Yhteensä	19 735

2024 talousarvio	172 924 000
2023 I lisätalousarvio	148 000
2023 talousarvio	153 189 000
2022 tilinpäätös	145 188 000

02. Ministereiden, heidän valtiosihteeriensä ja erityisavustajiensa palkkaukset (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 15 232 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

- 1) ministereiden, poliittisten valtiosihteerien ja ministereiden erityisavustajien ja heidän sihteereiden palkkausmenoihin
- 2) valtion virkamieslain 44 a §:n mukaisiin säännöllisen työajan palkkausta vastaaviin korvauksiin.

Selvitysosa: Momentilta maksetaan ministereiden palkkio (laki valtioneuvoston jäsenille maksettavista palkkioista ja korvauksista 1096/2006), poliittisten valtiosihteerien, ministerien erityisavustajien ja heidän sihteerien palkat sivukuluineen. Henkilöstön määrä momentilla on 19 valtioneuvoston jäsentä, enintään 73 ministerien valtiosihteeriä ja erityisavustajaa sekä enintään 60 heidän sihteeriään. Lisäksi momentilta on mahdollista maksaa valtiosihteereiden ja erityisavustajien karenssiajan korvaukset.

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Ministereiden, heidän valtiosihteereidensä ja erityisavustajiensa sihteereiden palkkamenot (siirto momenteilta 23.01.01, 24.01.01, 25.01.01, 26.01.01, 27.01.01, 28.01.01, 29.01.01, 30.01.01, 31.01.01, 32.01.01, 33.01.01, 35.01.01) (HO 2023)	3 539
Palkkausten tarkistukset (siirto momentilta 23.01.01)	527
Valtiosihteereiden ja erityisavustajien määrä (HO 2023)	2 000
Tasomuutos	-1 200
Yhteensä	4 866

2024 talousarvio	15 232 000
2023 talousarvio	10 366 000
2022 tilinpäätös	11 987 688

03. Euroopan unionin kansallisten asiantuntijoiden palkkamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 4 680 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

- 1) Euroopan unionin toimielimissä toimivien suomalaisten kansallisten asiantuntijoiden palkkaus- ja sosiaaliturvakustannusten maksamiseen
- 2) eräissä tapauksissa tiettyjen päivärahojen maksamiseen sellaisille kansallisille asiantuntijoille, joille Euroopan unioni ei maksa korvauksia

3) enintään 240 000 euroa enintään kolmea henkilötyövuotta vastaavan määräaikaisen henkilöstön palkkaamiseen valtioneuvoston kansliaan Euroopan unionia koskevien valtioneuvoston horisontaalisten asioiden hoitamiseen liittyviin tehtäviin

4) EU-avustajaohjelman kautta rekrytoitavien kansallisten EU-avustajien palkkaus- ja sosiaaliturvakustannusten maksamiseen

5) EU-rekrytointeihin liittyvään hakijoiden valmennuksen tukemiseen liittyvien menojen maksamiseen.

Selvitysosa: Momentin varsinainen käyttötarkoitus on Euroopan unionin kansallisten asiantuntijoiden palkkausmenot. Momenttia voidaan käyttää myös EU-avustajaohjelman kautta rekrytoitavien kansallisten EU-avustajien palkkausmenoihin. Hallinnonalat voivat täydentää soveltuvista toimintamäärärahoistaan kansallisten asiantuntijoiden rahoittamista, jos keskitetty rahoitus ei riitä kattamaan kaikkia tarpeellisia pidettyjen asiantuntijoiden kustannuksia.

Momentilta voidaan myös määräaikaisesti palkata valtioneuvoston kansliaan kolmea henkilötyövuotta vastaavasti henkilöstöä Euroopan unionia koskevien valtioneuvoston horisontaalisten asioiden hoitamiseen liittyviin tehtäviin. Tehtävät ovat keskeisiä Suomen EU-vaikuttamisen turvaamiseksi.

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

EU-asiantuntijoiden tason ylläpito ja suomalaisten EU-rekrytointien edistäminen	1 500
EU-avustajaohjelma (HO 2023)	2 200
Yhteensä	3 700
2024 talousarvio	4 680 000
2023 talousarvio	980 000
2022 tilinpäätös	985 000

(22.) Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminta (siirtomääräraha 3 v)

Selvitysosa: Momentti ja sen määräraha ehdotetaan poistettavaksi talousarviosta.

2023 talousarvio	7 759 000
2022 tilinpäätös	8 788 000

25. Terveet tilat 2028 (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 500 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) Terveet tilat 2028 -toimenpideohjelmasta aiheutuviin hankintoihin ja selvityksiin sekä toimenpiteiden koordinointiin, edistämiseen ja muihin vastaaviin menoihin

2) enintään 6 henkilötyövuotta vastaavan määräaikaisen henkilöstön palkkaamiseen toimenpideohjelman ohjaus- ja asiantuntijatehtäviin.

Selvitysosa: Terveet tilat 2028 -toimenpideohjelman tavoitteena on julkisten rakennusten tervehdyttäminen ja kaikkien sisäilmasta oireilevien hoidon ja kuntoutuksen tehostaminen. Kymmenvuotisen ohjelmakauden aikana toteutetaan toimia, joilla vakiinnutetaan normaaliin kiinteistönpitoon menettelytapa, jossa rakennusten kunto, tarkoitukseensa sopivuus ja käyttäjien kokemukset tarkistetaan säännönmukaisesti ja tilannetta arvioidaan moniammatillisessa yhteistyössä. Määrärahaa on tarkoitettu käyttää toimenpideohjelman toimeenpanon tukemiseen, kuten koordinointiin, vuorovaikutukseen, viestintään sekä selvityksiin valtioneuvoston kansliassa ja ministeriöissä.

Terveet tilat 2028 -toimenpideohjelman toimialakohtaisia hankkeita voidaan rahoittaa lisäksi opetus- ja kulttuuriministeriön, sosiaali- ja terveysministeriön sekä ympäristöministeriön pääluokan momenteilta.

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Yhteensä	0
2024 talousarvio	500 000
2023 talousarvio	500 000
2022 tilinpäätös	1 500 000

26. Saamelaisten totuus- ja sovintoprosessin edistäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 1 358 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

- 1) saamelaisten totuus- ja sovintokomission työstä ja totuus- ja sovintoprosessin edistämisestä aiheutuviin menoihin
- 2) valtionavustusten maksamiseen totuus- ja sovintoprosessin edistämisen- ja toteutustoimiin
- 3) enintään viittä henkilötyövuotta vastaavan määräaikaisen henkilöstön palkkaamiseen totuus- ja sovintokomission sihteeristön tehtäviin.

Määräraha budjetoidaan siirtomenojen osalta maksatuspäätösperusteisena.

Selvitysosa: Momentilta maksetaan saamelaisten totuus- ja sovintokomission työstä ja totuus- ja sovintoprosessin edistämisestä aiheutuvat menot. Momentilta varaudutaan maksamaan tukea myös psykososiaalisen tuen järjestämiseksi tai palvelujen ostoa. Totuus- ja sovintoprosessissa edistetään dialogia saamelaisväestön kanssa, tiivistetään pohjoismaisen tason yhteistoimintaa totuus- ja sovintoprosessien osalta sekä vastataan ilmenneisiin tiedontarpeisiin.

Määrärahan käytöstä arvioidaan pääosa kulutusmenoiksi ja siirtomenojen osuus vähäiseksi.

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Saamelaisten totuus- ja sovintoprosessin edistäminen	1 358
Yhteensä	1 358

2024 talousarvio	1 358 000
2022 tilinpäätös	460 000

(27.) *Kuurojen totuus- ja sovintoprosessi* (siirtomääräraha 3 v)

Selvitysosa: Momentti ehdotetaan poistettavaksi talousarviosta.

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Kuurojen totuus- ja sovintoprosessi	-80
Kuurojen totuus- ja sovintoprosessin sihteeristön hallintokulut (siirto momentille 25.01.27)	-358
Yhteensä	-438

2023 talousarvio	438 000
------------------	---------

29. *Arvonlisäveromenot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 19 000 000 euroa.

Selvitysosa:

Määräraha on kehyksen ulkopuolinen.

2024 talousarvio	19 000 000
2023 talousarvio	19 000 000
2022 tilinpäätös	15 595 714

10. Omistajaohjaus

Selvitysosa: Omistajapolitiikan ja -ohjauksen osalta tehtäviä ovat valtion yleisen omistajapolitiikan ja omistajaohjauksen valmistelu ja täytäntöönpano, ministeriön alaisten valtio-omisteisten yhtiöiden omistajaohjaus sekä eri ministeriöiden omistajaohjauksen käytäntöjen yhteensovittaminen ja ministeriöiden välisen yhteistyön koordinointi.

88. Osakehankinnat (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 5 700 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) osakkeiden hankkimiseen ja niiden osakkeiden merkintähinnan maksamiseen, joita valtio merkitsee valtioenemmistöisten yhtiöiden tai valtion osakkuusyhtiöiden osakeannissa taikka uusia valtiomisteisiä yhtiöitä perustettaessa sekä ilman osakemerkintää tehtävään valtion kokonaan omistamien yhtiöiden oman pääoman ehtoiseen rahoitukseen, kuten sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon tehtävään sijoitukseen

2) muiden omistus- ja yritysjärjestelyistä aiheutuvien menojen sekä valtion osakemyynneihin ja omistajaohjaukseen liittyvien, muiden kuin toimintamenomomentille kuuluvien menojen maksamiseen

3) osakeyhtiölain (624/2006) 10 luvussa tarkoitettujen osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien, kuten vaihtovelkakirjalainojen, merkitsemiseen tai johdannaissopimuksista aiheutuvien välittömien menojen maksamiseen. Jos merkintä perustuu lainaan, osakkeiksi muutettavissa oleva laina saa olla vakuudeton

4) valtioenemmistöisten yhtiöiden ja valtion osakkuusyhtiöiden rahoitusaseman turvaamista varten toteutettaviin järjestelyihin lainoilla, joilla ei ole eräpäivää ja joilta ei vaadita vakuutta, mukaan lukien IFRS-tilinpäätöksessä oman pääoman ehtoisiksi katsottavat velkakirjalainat sekä pääomalainat ja muut vastaavat lainajärjestelyt sekä valtioenemmistöisten yhtiöiden ja valtion osakkuusyhtiöiden rahoitusaseman turvaamista varten toteutettaviin järjestelyihin osakeyhtiölain (624/2006) 12 luvussa säädetyillä pääomalainoilla, joilla on eräpäivä.

Selvitysosa: Omistus- ja yritysjärjestelyistä ja osakemyynneistä aiheutuvia tai niihin liittyviä menoja ovat järjestelyistä ja toimenpiteistä sekä niiden valmistelusta aiheutuvien kustannusten lisäksi sellaiset kauppahinnan osittaiset palautukset, jotka perustuvat kauppakirjassa oleviin hinnantarkistusta tai myyjän maksettavaksi tulevia korvauksia koskeviin sopimusehtoihin. Omistajaohjaukseen liittyviä menoja ovat osakkeiden ja arvo-osuuksien hallinnointikustannukset, valtion tarvitsemien neuvonantaja- ja koulutuspalvelujen kustannukset, hallitusjäsenten rekrytointiin ja koulutukseen liittyvät kustannukset, omistajaohjauksen toimiala- ja yritysjärjestelyosaamisen ylläpitämiseen liittyvät kustannukset sekä omistajaohjauksen kansainväliseen yhteistyöhön ja omistajien keskinäiseen yhteistyöhön liittyvät kustannukset.

Määräraha on kehyksen ulkopuolinen.

2024 talousarvio	5 700 000
2023 talousarvio	5 700 000
2022 tilinpäätös	441 113 542

20. Poliittisen toiminnan avustaminen

Selvitysosa: Valtiovalta kuuluu perustuslain mukaan kansalle, jota edustaa valtiopäiville kokoontunut eduskunta. Puolueilla on Suomen poliittisessa järjestelmässä vakiintunut asema. Johtuen puolueiden merkittävästä asemasta valtiollisessa toiminnassa on niiden asemasta ja puolue toiminnan

tukemiseen tarkoitetun määrärahan jakamisesta säädetty puoluelailailla. Puoluerahoitus sisältää yleisen tuen puolueiden toimintaan sekä tuen puolueiden tiedotustoimintaan ja viestintään.

50. Puoluetoiminnan tukeminen (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 34 566 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää puoluelain (10/1969) 9 §:n sekä puolueiden toiminnan tukemiseen myönnettävistä avustuksista annetun asetuksen (27/1973) 1 §:n mukaisesti avustuksiin eduskunnassa edustettuina oleville puolueille niiden säännöissä ja yleisohjelmissa määritellyn julkisen toiminnan tukemiseen. Määrärahasta 34 393 170 euroa on tarkoitettu käytettäväksi puolueiden poliittisen toiminnan tukemiseen sekä puolueiden tiedotustoiminnan ja viestinnän tukemiseen. Tästä 5 prosenttia on tarkoitettu puolueille naisten poliittiseen toimintaan sekä samoin 5 prosenttia puolueille niiden piirijärjestöjen toimintaan samojen perusteiden mukaisesti kuin edellä mainitut avustukset. Määrärahasta saa käyttää 172 830 euroa avustuksena Ahvenanmaan maakuntahallitukselle poliittisen toiminnan ja tiedotustoiminnan tukemiseen Ahvenanmaan maakunnassa.

Selvitysosa:

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Puoluetuen alentaminen (HO 2023)	-1 069
Yhteensä	-1 069
2024 talousarvio	34 566 000
2023 talousarvio	35 635 000
2022 tilinpäätös	35 635 000

30. Oikeuskanslerinvirasto

Selvitysosa: Valtioneuvoston oikeuskanslerin perustehtävänä on varmistaa perustuslain 1 §:ssä säädettyjen Suomen valtiosäännön perusarvojen ja -periaatteiden (ihmisen arvon loukkaamattomuus, yksilön vapauksien ja oikeuksien turvaaminen, oikeudenmukaisuuden edistäminen yhteiskunnassa) sekä valtiojärjestyksen perusperiaatteiden kansanvaltaisuuden ja yksilön osallistumisoikeuksien, oikeusvaltioperiaatteen sekä parlamentarismien ja tuomioistuinten riippumattomuuden samoin kuin perus- ja ihmisoikeuksien toteutumista. Tavoitteena on, että oikeuskanslerin harjoittama laillisuusvalvonta on vaikuttavaa, laadukasta ja joutuisaa sekä oikea-aikaista. Oikeuskanslerin laillisuusvalvonnassa oikeuskanslerin eri toimintamuotoja käytetään ja yhdistellään tarkoituksenmukaisesti, jolloin laillisuusvalvonnan eri keinoista muodostuu yhtenäinen ja johdonmukainen kokonaisuus.

Oikeuskanslerin toiminnassa on viime vuosina korostunut laillisuusvalvonnan rakenteellinen näkökulma, jolla pyritään lisäämään laillisuusvalvonnan vaikuttavuutta. Valtioneuvoston oikeuskanslerin ja eduskunnan oikeusasiamiehen tehtävien jaosta annettu uusi laki (330/2022) korostaa entisestään oikeuskanslerin laillisuusvalvonnan rakenteellista ja oma-aloitteista näkökulmaa sekä asettaa uusia vaatimuksia laillisuusvalvonnalle.

Oikeuskanslerin laillisuusvalvonnan työtä ovat lisänneet äkilliset ulkoiset toimintaympäristömuutokset turvallisuuskysymyksissä sekä käsiteltävien asioiden vaikeutuminen yleisesti. Lisäksi oikeuskanslerinvirastolle osoitettiin uusi tehtävä EU:n sääntelyyn perustuvassa, 1.1.2023 voimaan tullessa ns. ilmoittajansuojelulaissa (1171/2022). Viraston toimintamäärärahaa korotettiin vuoden 2023 talousarviossa 500 000 eurolla pysyvästi tehtävän hoitamista varten. Oikeuskanslerinviraston henkilöstöresursseja on vuoden 2023 alkupuolella lisätty saadun määrärahan turvin.

Päätöksenteon valvonta

	2022 toteutuma	2023 arvio	2024 arvio
valtioneuvoston yleisistunnot	75	70	70
tasavallan presidentin esittelyt	40	30	30
tarkastetut esittelylistat	2 246	2 000	2 000

Kaikki valtioneuvoston yleisistuntojen ja tasavallan presidentin esittelyjen asiakirjat tarkastetaan etukäteen ja oikeuskansleri on läsnä istunnoissa sekä hallituksen neuvotteluissa ja iltakouluissa. Lisäksi tarkastetaan istuntojen pöytäkirjat. Istunnoissa vuosittain käsiteltävien asioiden määrä vaihtelee vaalikauden aikana. Valtioneuvoston valvontaan liittyen vuonna 2022 virastossa tarkastettiin 1 812 valtioneuvoston yleisistunnossa ja 434 tasavallan presidentin esittelyssä käsiteltävää asiaa. Lisäksi oikeuskansleri valvoo jälkikäteen valtioneuvoston ja tasavallan presidentin päätöksentekoa.

Lainvalmistelun valvonta

	2022 toteutuma	2023 arvio	2024 arvio
lausunnot ministeriöille	141	100	100
ennakkotarkastukset	39	40	40
kuulemiset eduskunnassa	24	30	30

Oikeuskansleri valvoo laillisuutta ja hyvän lainvalmistelutavan noudattamista sekä perus- ja ihmisoikeusvelvoitteiden asianmukaista huomioon ottamista lainvalmistelussa. Lausuntopyyntöjen määrä on viime vuosina lisääntynyt. Lausuntojen, ennakkotarkastusten ja kuulemisten vuosittainen määrä riippuu ministeriöiden säädösvalmistelun etenemisestä sekä säädösten yhteiskunnallisesta ja oikeudellisesta merkittävydestä. Vaalikauden loppuvaiheessa lainvalmistelun valvonta-asioita on yleensä merkittävästi enemmän kuin alkuvaiheessa.

Kanteluasiat

	2022 toteutuma	2023 arvio	2024 arvio
saapuneeksi kirjatut tarkempaan laillisuusvalvonnalliseen arviointiin otetut ratkaistut	2 162	2 100	2 100
	1 654	1 500	1 500
	2 370	2 100	2 100

Tarkempaan laillisuusvalvonnalliseen arviointiin otettujen kanteluiden määrässä on vuosittaista vaihtelua. Vuosittain pyritään kuitenkin ratkaisemaan vähintään sama määrä kanteluasioita kuin mitä on saapunut.

Vuonna 2022 ns. seuraamusratkaisujen osuus oli noin 16 % selvittämistoimia edellyttäneistä kanteluasioista, mikä on merkittävästi enemmän kuin aikaisempina vuosina ja kertoo siitä, että laillisuusvalvojan toimenpiteitä vaativien asioiden määrä on kasvussa. Ylimpien laillisuusvalvojen tehtävienjakouudistus on johtanut siihen, että eräissä asiaryhmissä kantelujen käsittely on siirtynyt eduskunnan oikeusasiamiehen tehtäväksi, mikä vähentää oikeuskanslerin käsittelemien kantelujen määrää. Kokonaisuutena oikeuskanslerin käsiteltäviksi tulevien asioiden määrän ei kuitenkaan arvioida merkittävästi vähenevän. Näkyvyyden lisääntyminen uusissa oikeuskanslerille keskitetyissä sekä rakenteellisissa kysymyksissä voi lisätä niihin perustuvia vaativia kanteluita. Jos lähtökohtaisesti oikeusasiamiehen käsiteltäväksi kuuluva kantelu olisi asiaan sisältyvän rakenteellisen kysymyksen vuoksi perusteltua ottaa oikeuskanslerin tarkempaan laillisuusvalvonnalliseen arviointiin, ei sitä siirrettäisi. Tällaiset kantelut ovat omiaan lisäämään oikeuskanslerin käsiteltäväksi jäävien asioiden keskimääräistä vaikeusastetta. Oikeuskanslerinvirasto on myös tehostanut toimintaansa seulomalla aikaisempaa tarkemmin käsiteltäväksi otettavia asioita, mikä osaltaan vähentää laillisuusvalvonnallista arviointia vaativien asioiden määrää.

Omat aloitteet ja laillisuusvalvontakäynnit

	2022 toteutuma	2023 arvio	2024 arvio
omat aloitteet	30	20	25
laillisuusvalvontakäynnit	8	15	20

Omista aloitteista aiheutui vuonna 2022 yhteensä 22 seuraamusta, mikä oli varsin merkittävä määrä. Tavoitteena on suunnata omat aloitteet sekä tarkastus- ja valvontatoiminta perus- ja ihmisoikeuksien, oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin sekä hyvän hallinnon kannalta olennaisiin rakenteellisiin kysymyksiin. Omat aloitteet ovat usein laajoja ja edellyttävät perusteellista ja pitkäjänteistä selvittelyä sekä vaativaa oikeudellista arviointia.

Rangaistustuomioiden tarkastaminen

	2022 toteutuma	2023 arvio	2024 arvio
rangaistustuomioiden tarkastus	4 016	4 000	4 000

Vuonna 2022 rangaistustuomioiden tarkastuksen perusteella otettiin tarkemmin selvitettäväksi 88 asiaa. Asiaryhmän asioita ratkaistiin 102, joissa tuomioistuimille annettiin seuraamus 89 asiassa. Korkeimmalle oikeudelle tehtiin neljä esitystä tuomion purkamiseksi.

Tuomarien virkarikosasiat

	2022 toteutuma	2023 arvio	2024 arvio
--	-------------------	---------------	---------------

	2022 toteutuma	2023 arvio	2024 arvio
vireille tulleet	61	40	50
ratkaistut	55	40	50

Hovioikeuksien tulee ilmoittaa oikeuskanslerille sellaisista tietoonsa tulleista alioikeuksien toimintaa koskevista seikoista, jotka saattavat johtaa virkasyytteen nostamiseen hovioikeudessa. Lisäksi oikeuskansleri on pyytänyt poliisia ilmoittamaan tutkittavaksi tulleista tuomarin epäiltyä lainvastaista menettelyä virkatoimessa koskevista asioista. Myös syyttäjillä on velvollisuus ilmoittaa, jos tällainen asia tai sitä koskeva ilmoitus tulee syyttäjälle. Vuonna 2022 annettiin seuraamus 18 asiassa.

Syyttäjien virkarikosasiat

	2022 toteutuma	2023 arvio	2024 arvio
vireille tulleet	14	20	20
ratkaistut	20	20	20

Oikeuskansleri on pyytänyt poliisia ilmoittamaan tutkittavaksi tulleista syyttäjän tekemäksi epäiltyä virkarikosta koskevista asioista. Syyttäjien virkarikosasioita tulee oikeuskanslerin käsiteltäviksi myös valtakunnansyyttäjän toimiston oikeuskanslerille ilmoittamina. Vuonna 2022 kolmessa asiassa annettiin seuraamus.

Asianajajien, julkisten oikeusavustajien ja luvan saaneiden oikeudenkäyntiavustajien valvonta

	2022 toteutuma	2023 arvio	2024 arvio
saapuneet	746	800	800
tutkitut	755	800	800

Valvonnassa tarkastetaan Suomen Asianajajaliiton yhteydessä toimivan valvontalautakunnan ja oikeudenkäyntiavustajalautakunnan päätökset. Oikeuskanslerilla on oikeus hakea muutosta päätöksiin. Tavoitteena on ylläpitää luottamusta valvontajärjestelmän toimivuuteen sekä varmistaa, että oikeus oikeusturvaan ja siihen kuuluvaan mahdollisuuteen saada luotettavia ja laadukkaita oikeudellisia palveluita toteutuu. Tuomareihin ja syyttäjiin kohdistuvaan oikeuskanslerin valvontatoimeen voi usein kytkeytyä myös asianajovalvontaa ja asioiden siirtoa valvontalautakuntaan.

01. Oikeuskanslerinviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 4 564 000 euroa.

Selvitysosa:

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Palkkausten tarkistukset	190
Vuokrankorotuksen kompensatio	9
Yhteensä	199

2024 talousarvio	4 564 000
2023 I lisätalousarvio	9 000
2023 talousarvio	4 365 000
2022 tilinpäätös	3 852 000

90. Muut menot

21. Kunniamerkit (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 700 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää valtion virkamiehille ja muille lunastuksetta annettavien kunniamerkkien kustannusten korvaamiseen.

2024 talousarvio	700 000
2023 talousarvio	700 000
2022 tilinpäätös	637 288

(58.) Lahjoitus Ahvenanmaan 100-vuotisjuhlavuoden kunniaksi (kiinteä määräraha)

2022 tilinpäätös	1 300 000
------------------	-----------

66. Osallistumismaksut ja maksusuudet Euroopan hybridiuhkien torjunnan osaamiskeskukseen (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 2 040 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Euroopan hybridiuhkien torjunnan osaamiskeskuksesta annetun lain 12 §:n mukaisten osallistumismaksujen, maksusuuksien ja vastaavien menojen maksamiseen.

Selvitysosa: Euroopan hybridiuhkien torjunnan osaamiskeskukseen pätehtäviä ovat tutkimus ja analyysi, koulutus ja harjoitukset, doktriinin ja konseptien kehittäminen, parhaiden käytäntöjen jakaminen, yhteistyötapojen ja -mahdollisuuksien identifiointi sekä tiedon tuottaminen EU:n hybridiuhkiin vastaamista koskevan päätöksenteon tueksi. Määrärahasta maksetaan Suomen maksuosuus hybridiosaamiskeskusten toiminnasta.

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Osallistujavaltioiden määrän kasvu	180
Yhteensä	180

Momentin nimike on muutettu.

2024 talousarvio	2 040 000
2023 talousarvio	1 860 000
2022 tilinpäätös	1 740 000